

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МОСТИ ТА ТРАНСПОРТНІ ТУНЕЛІ»

Костюк А.І., Постернак О.О., Дмитрієва Н.В. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)

Характерними рисами реформування освіти є прагнення до підвищення якості освіти, фундаментальності та інтеграції, збільшення варіативності, ролі самостійної роботи і технологізації процесу навчання. Метою інформатизації є створення умов для розвитку особистості, її самовизначення й самореалізації. На досягнення цієї мети направлений освітній процес у навчальному закладі.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу має відрізнятися різноманітністю, відповідати варіативним освітнім програмам, розроблятися для всіх видів навчальної діяльності студентів і відрізнятися комплексністю.

Вимоги до змісту окремих компонентів навчально-методичних комплексів залежать від виду навчально-методичного матеріалу, але спільним має бути комплексний підхід.

Завданнями навчально-методичного комплексу:

- створення найкращих умов для управління освітнім процесом шляхом систематизації навчально-методичних матеріалів, що забезпечують підготовку студентів;
- оптимізація підготовки та проведення занять, інтенсифікація всього навчально-виховного процесу;
- активізація діяльності активності студентів через диференціацію завдань з урахуванням їх індивідуальних здібностей;
- забезпечення єдиних вимог до студентів;
- організація та регулювання методичної роботи викладачів та кафедр;
- забезпечення навчально-методичними матеріалами всіх видів занять і навчальної та позааудиторної діяльності;
- надання методичної допомоги студентам та викладачам;
- забезпечення безперервності та продуктивності внутрішньої системи підвищення кваліфікації працівників освітнього процесу.

Якісна розробка та постійне вдосконалення нормативної та навчально-методичної документації - це складова частина створення оптимального

комплексного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з навчальних дисциплін. Важливо, щоб вся ця документація була не формальним набором документів, а дієвим інструментом підвищення результативності освітнього процесу.

Забезпечення студентів навчально-методичним комплексом допоможе засвоїти новий матеріал, диференціювати, індивідуалізувати навчання, удосконалювати контроль і самоконтроль, звільнити час для дослідницької роботи, а отже, підвищити ефективність навчального процесу.

Кафедри проводять значну методичну роботу, спрямовану на створення навчально-методичних матеріалів, що дозволяють:

- викладачеві застосовувати більш ефективні, оптимальні методи і прийоми роботи або освоїти нові технології в навчанні;
- студентам ефективно виконувати навчальну діяльність;
- навчальному закладу забезпечити високу якість професійної підготовки фахівців.

В 2009 році Одеською академією будівництва та архітектури відкрито підготовку за спеціальністю «Мости та транспортні тунелі».

В даний час на ОКР «бакалавр» навчається 44 студента, на ОКР «спеціаліст» 4, на ОКР «магістр» 3.

Фахівці спеціальності «Мости та транспортні тунелі» отримують теоретичні знання та практичні навички з розрахунків конструкцій мостів та транспортних тунелів з застосуванням сучасних методів, з розробки документації проектів мостів та тунелів різного призначення і проведення будівельно-монтажних робіт, з використанням сучасних матеріалів, технологій та техніки, з забезпечення їхньої надійності експлуатації.

В навчальних та робочих планах чітко визначені місце та функції кожної дисципліни, вимоги до знань і умінь з кожної з них. Відповідно до потреб підготовки таких фахівців, кожного поточного навчального року відбувається оптимізація робочого навчального плану, в якому враховуються поточні зміни, організаційні та методичні вдосконалення навчального процесу.

Рівень демократизації навчально-виховного процесу забезпечується залученням студентів до участі в управлінні навчально-виховним процесом. Означене залучення здійснюється шляхом самостійного вибору кафедри на дипломне проектування, обговорення зі студентами наслідків контрольних випробувань, розбір обґрунтованості оцінок та помилок.

Навчально-методичне забезпечення всіх видів самостійної роботи, передбачених освітньою програмою спеціальності, часто не систематизоване. Досить повно представлені навчально-методичні комплекси лабораторних робіт, курсового та дипломного проектування. Разом з тим у них часто даються неповні переліки навчально-методичних матеріалів, не пропонуються чіткі алгоритми роботи.

Комп'ютерні засоби навчання збільшують інформативність навчального процесу, збагачують його зміст, створюють умови для його інтенсифікації, кардинально змінюють технології інформаційного методичного забезпечення. Виникає необхідність створення автоматизованих баз даних науково-методичної інформації, інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу і створення бази для впровадження елементів дистанційного навчання.

Планування навчально-виховного процесу включає такі основні позиції:

1. Навчальна робота та виховні заходи щодо її підтримки.
2. Поточна атестація та контроль якості знань студентів.
3. Культурно-освітнє виховання.
4. Залучення студентів до науково-дослідної роботи.

На кафедрах, що забезпечують цю спеціальність, щорічно аналізується наявна база навчально-методичного забезпечення і на основі цього аналізу вирішується питання щодо розробки необхідних для забезпечення навчання методичних матеріалів.

В цілому спеціальність забезпечена необхідними конспектами лекцій, методичними вказівками до лабораторних робіт, методичними вказівками до практичних занять, методичними вказівками по індивідуальній роботі.

Слід відмітити, що про якість підготовки фахівців цієї спеціальності свідчить те, що в минулих роках на Всеукраїнських олімпіадах «Мости і транспортні тунелі» наші студенти займали призові місця.

Одночасно існують невирішені та проблемні питання:

- необхідно підвищити авторитет даної спеціальності, вирішити проблеми прийому та формування контингенту студентів, зв'язку з профільними підприємствами та подальшим працевлаштуванням випускників;
- забезпечити залучення фахівців відповідно профілю спеціальності; підготовку фахівців через цільову аспірантуру;
- підготувати на випускаючих кафедрах магістерські програми підготовки фахівців ОКР «магістр», які б відповідали сучасним вимогам;

- забезпечити підвищення кваліфікації викладачів, в тому числі за рахунок опанування програмних комплексів для розрахунків мостових споруд;
- забезпечити в повній мірі необхідними методичними розробками дисципліни програм підготовки ОКР «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр»;
- продовжити роботу по формуванню базової по цій спеціальності кафедри на базі кафедри будівельних конструкцій;